

RYTOJUS

Lietuvių darbininkų

laikraštis

Argentinoje

RYTOJUS

RYTOJUS

eriodico de los Lituanos

en la Argentina

281 X metai. Laikraščio kaina metams \$ 3. — pusei metų \$ 2. — Atsk. numeris 10 c. — 1936 m. spalio 20 d., Buenos Aires.

DVIEJŲ METŲ ASTURIJOS SUKAKTUVES MININT

4 d. spalio sukako du metai nuo Asturijos kasėjų sukilimo pradžios. Asturijos sukilimas buvo, vienas iš atmintiniausių įvykių darbininkų klasės istorijos kovose už savo pasiliuosavimą. Niekas ne užmiršo šio negailestingai ir žiauriai nuslopinto didžiulio kasėjų sukilimo, kuris atskleidžia vieną, ne tik atmintiną, bet taip pat pavyzdingo sugabumo, pasišventimo ir didvyriškumo, istorijos lapą, kuriame aiškiai pažymėta darbininkų dvasios tvirtumas, kada

mirštamų kasėjų proletarinių kovų, tęsia didvyrišką savo istorinį išstojimą, kaip išsilaisvinimo simboli. Triukšmingai sveikinami viso pasaulio populiariose susirinkimuose poetų apdainuojami skambėmis ir jaudinančiomis eilėmis, darbininkų vadų minimi žodžiu ir raštu, viso pasaulio kampuose, kaip kovos pavyzdys. Asturijos varžė laike šių dviejų paskutinių metų buvo vėliava, apie kurią susijungė darbininkų klasė, kad pergrūdinti savo kovos valią ir sus-

aiškus politinis susipratimas jiems parodo teisingą jų gyvenimo kryptį.

Šiandieniniai įvykiai, krauju laistantieji ispanų pusiasalį, militaristų, Respublikos parduotų sukilimas, yra antras punktas anko baisaus nuslopimo, kuris buvo įvykdytas reakcinių karininkų su pagalba morų ir tarptautinių kriminalistų bandų (Svetimšalių Legiono). Sanprotavimas ir interesai, kurie pastūmėjo žiauraus malšinimo vadus prie civilio karo, yra tie patys, kuriais dabar drąsina kariuomenės, stengiančiasis užginti ir krauju sugriauti Respubliką, laužant visus karo įstatymus ir pačias pagrindiniausias žmonių teises, kad įvesti diktatorinį režimą, kuriam viešpataujant būtų sugrąžintas vergijos periodas, kuris šimtmečiais laikė prispaudęs Ispanijos liaudį po žemvaldžių, kapitalistinio klero ir militarinio luomo jungu.

Asturijas, po dviejų metų neuž-

tiprinti vilti kovoms už savo išsiliuosavimą. Dviejų metų, žymaus sukilimo, sukaktuvėse, kaip kad tuomet, Ispanija yra drebinama baisiais karo trenksmais. Bet dabar, anuolaikinė viltis turi daug prielankesnes perspektyvas, nežiūrint apsiniaukusio horizonto. Asturijos darbininkai, kurių narsumas, pasišventimas ir didvyriškumas duoda jiems pirmenybę Ispanijos istorijos darbininkų kovose, šiuo kartu nėra vieni. Šalę jų kovoja visa ispanų darbo liaudis, ir viso laisvų ir teisingų žmonių demokratinių sluoksnių. Jeigu anuomet resistencija buvo taip stipri ir narsi, kad nekuriuose momentuose galėjo suteikti abejojimą, kurioj pusėj bus pergalė, šiandien nėra pagrindo manyti, kad laisvės ir teisybės vėliava bus su naikinta, kurią tuomet gynė jie vieni, šiandien apie save sugrupuoja visą Ispanijos liaudį, savo stiprią valią, nusistačiusią laimėti.

KOLEKTYVIEČIAI ENERGINGAI KOVOJA

Transporto monopolio projektą svarstan Senate, kolektyviečiai paskelbė generalinį streiką neapribotam laikui. Solidarizuojant kolektyviečiams ir prieš monopolį išėjo 24 valandoms streikan mūrinių, malkininkų, medžio darbininkų, metalurgų ir kiti.

Kolektyviečių streikas užsitęsė ištisą savaitę ir buvo visiškai ir gan entuziazingas. Šitas parodo kokio organizacinio laipsnio yra pasiekę ir aiškų antiimperialistinį supratimą kolektyviečiai. Sąryšų su streiku Kolektyviečių Federacijos sekretorius, Cl. Gutierrez pasakė: "Anglų kapitalizmas turi kiekviename iš mūsų nusistačius."

sį priešą, kovingą kareivį prieš save, nes mokame suprasti blogą laimėjimą ir jau patvirtintą "kooperaciją", kad su ja atiduodama svetimšalių kapitalui šalies turtas ir kad su ja atsistoja bedarbės panorama ir paskiau badas ir skurdas. Ir nei visos liaudies balso, nei mūsų šakos streiko neužteko, kad sulaikyti tą brizną, kurį daro asmenys, kurie žodžiuose yra karšti teivynės apgynėjai ir darbuose tikrieji jos "išvaizytojai".

Ir ant galo pasakė: "Nenustosi me kelę mūsų balsų ir judinę liaudį, kuri ejo su mumis iki dabar, be abejonės ji mus karštai palaikys ir toliau."

POPULIARIS FRONTAS PRIEŠ TRANSPORTO MONOPOLI

Prieš porą savaitių Senatas "koordinacijos" projektus pavertė į įstatymą. Koordinacija yra protegavimas geležkelių ir tranvijų kapitalistų; atėmimas duonos iš daugelio gyventojų ir Tautos interesų pamynimas. Koordinacija yra monopolis, kuris yra po svetimšalių imperializmo hegemonija.

Simto nuosimčių patriotai tęsia savo užsimojimus, nes transporto monopolis yra dalis ekonominio plano, kurį šalies valdžia sąryš su uriburizmu. Įveda į praktiką: Pacto Roca-Ruciman; sudarymas vyno, grūdų, mėsos, žerbos ir kitų tarybų; Centralis Bankas giau argentiniečių jaunuolių negailestingai Instituto Mobilizador; Laudo Ferrovio: persekiojimas sindikalio judėjimo; smurtas prieš vaikus augintojus Chaco; pinigų vertės nužeminimas; transporto monopolis, užgrobimas petrolejo šaltinių arba Valstybės geležkelių: visas šitas priklauso tam pačiam planui. Šis poros šimtų šeimynų, žemvaldžių ir gyvulių augintojų, kelių buržuų, cukraus ir žerbos didžiūnų, kurie nori palaikyti gerus biznio ryšius su imperializmu, kurie nori po jo vadovybe krauti sau milijonus. Kad prie to prieiti neatsižvelgia į liaudį; suokalbina prieš šalies progresą; apkarpydami jos nepriklausomybę. Reikia patenkinti svetimšalių kapitalizmą, nežiūrint kiek tas kainuotų, kad jie galėtų tęsti savo gyvulių pardavimą.

Valdžios ir uriburistų politinė ekonomija jau turi aiškiai matomas pasekmes visuomenėje; pa-branginimas pragyvenimo; puolimas ant darbininkų iškovotų laimėjimų, kaip kad geležkelių, pradžia prieš telefonistus, puolimas ant socialinių įstatymų, matomi prieštaravimai teismų sprendimui se ir reformų projekte, kuris apima 11.729 įstatymą; persekiojimas gamybos gynimo tarybų, kurias pakenkia Bunge y Born ir Dreyfus. Svetimšalių imperializmo intervencija auga šalies ekonomijoje, su pagalba Centralio Banko, sąjungų vyninės industrijos,

grūdų, mėsos ir tt. Ir kaip malonės šūvis išsautas prieš liaudį — tai transporto monopolis.

Provincinių valdžių senatoriai, ant kurių gula imperializmo įtaka, ypač yankių "Standart Oil", arba turi tam tikrus reikalus su šia įmone, pasirašė transporto monopolį, kas gelbsti anglų interesams, geležkelių ir tranvijų įmonėms. Yra kalbama, kad yankiai gaus kompensacijas už padarytus jiems "nuostolių" įvedus transporto monopolį. Jiems duosią petrolejaus konsesijas.

Tai yra monopolis atiduodamas anglų imperializmui ir duodamas kompensacinės konsesijos jo varžytininkui, yankiams. Ir darbo liaudis ir nepriklausoma šalies ekonomija užmokės viską. Rytoj bus dar daugiau bedarbių. Daugiau argentiniečių jaunuolių negalės atlikti karinės prievolės, negalės būti fizinės sąlygos. Daugiau ligų, mažiau gimdymų. Trukdymas kelių statybos, išretėjimas

miestų ir priemiesčių dėlai brangaus susiekimo transporto. Pakelimas grūdų pervežimo tarifo. Industriją pungiantis su automotor transportu pranyks. Liaudis atsidurs didesniame skurde ir techniškai labiau atsilikusi. Bet didieji valdžios oligarkijos žinduoliai, aukštinantieji Fresco, už gerumą, kurį "daro tėvynei" savotišku būdu, apdaužant ir kalinant darbininkus, grįž prie banketų kėlimo anglų geležkelių stotyse, už savo stebėtiną viso šimto nuosimčių nacionalizmą.

Senato nuosprendis nereiškia, kad kova jau pasibaigė. Nuo dabar pat reikalinga dar pastiprinti kovą už panaikinimą šio įstatymo, ypač prisiruošti ant tada, kada monopolio įstatymas bus pradėtas vykdyti gyvenimui. Dėlai šito reikia praveisti mobilizaciją visą šalį, o ypač Buenos Aires, formuojant visą eilę komitetų, per juos vesti kovą prieš monopolį, viešųjų laisvųjų atstatymą, už liaudies duoną, už šalies ekonomiką, už sudarymą galingo Populiaro Fronto.

RODOLFO GHIOLDI, CARMEN ALFAYA, MARIA BENEGAS; SMARKIAI POLICIJOS KANKINTI

Nežiūrint griežtos cenzūros ir karo stovio, kurį įvedė Vargo diktatūra Brazilijoje, po 1935 m. lapkričio mėn. liaudies sukilimo, yra atėję tiesioginės žinios apie politinių kalinių padėtį ir kas su jais.

Yra visiems žinoma, kad tarp areštuotų randasi Argentinos Komunistų Partijos vadas, profesorius Rodolfo Ghioldi.

Nuo pat pradžios jo sulaikymo eina gandai apie Brazilijos policijos žiaurius kankinimus. Dabar žinome iš tikrų šaltinių, kad šie kankinimai ejo visu žiaurumu. Žinome, kad pasekmė kankinimų Rodolfo Ghioldi likosi tokia: stovyje, kad negalėjo maitintis bėgyje dviejų mėnesių kitu dalyku, kaip tik vienu litru pieno į dieną. Dabar randasi Casa de Detencao, Pavilhao dos Primarios, Rua Frei Caneca (Rio de Janeiro). Žinome, kad jo sveikata labai nukentėjo,

kad yra ligonis ir be jokios medicinos priežiūros, jau kelintas mėnuo maitinamas tik tai zupe su pienu du kartą į dieną ir fruktus turi pirkis iš savės.

Rodolfo Ghioldi žmona, Carmen Alfaya de Ghioldi, taip pat lygiai buvo kankinama. Buvo izoliuota 45 dienas. Kaip tik gali palaikyti gyvybę, nes maistas yra netikęs ir tas labai tankiai būna supuvers. Gyvena iš indijonų. Vienintelis apkaltinimas gula ant jos, tai, kad yra Rodolfo žmona.

Maria Benegas, argen. iš Santiago del Estero provincijos, suareštuota 9 d. liepos, šiais metais. Buvo taip pat be pasigailejimo kankinta. Kaip ir visos kitos moterys už politinius dalykus, buvo išrengta ir mušama. Virš mėnesio išbuvo Centralėj Policijoje, kartu su prostitutėmis ir kriminalistėmis, didžiausioje nešvaroje, turė-

jo miegoti ant grindų, be jokio pasiklojimo ir be valgio, tik tai su puoduku kavos ir sudžiūvusios duonos šmoteliu į dieną.

—oO—

Argentinos ambasadorius, Rio de Janeiro, Dr. Ramon Carcano, yra gerai informuotas apie jų padėtį. Be to, pasižadėjo asmeniškai pasirūpinti apie R. Ghioldi ir jo žmonos, C. Alfaya likimą, prisimdamas perdavimą asmeniškai jiems laišku, nuo savo šeimų.

Bet niekur neįsikišo. Nei nepasirūpino jų apgailėtinu sveikatos stoviu. Brazilijos policija jų laisvą išlaiko po 6 savaites ir daugiau. Laikas nuo laiko ambasadorius informuoja, kad Ghioldi ir jo žmona randasi gerai, bet jis jų nėra matęs nei vieną kartą.

Ghioldi žmona, kuri nėra apkal-

(Nkelta į 2 pusl.)

MATAS ŠALČIUS ir "NAUJAS ISTORIJS LAPAS"

Prieš puspenktą šimtmečio, Kristopas Kolumbas atrado Ameriką. Visi pasakys, kad tas jau ne naujiena, nes ir pradinės mokyklos suole tas aiškinama... Bet svarbu, kad dar ir po puspenkto šimto metų, Kolumbo atrastoje žemėje atsiranda žmonių, kurie atranda "ameriką" ir tą savo "žygį" su neapsakomu išdidumu, didelėmis raidėmis užrašo: "Naujas istorijos lapas".

Argentiniečiai darbininkai tokį lapą "istoriniai atžymė" matė eibės. Jų būta tiek ir tiek, o kas svarbiausia, kad juos vartė įvairaus plauko "istorikai", pradedant, Skinkiu, sekant kazimieriečiais, Daukantu ir baigiant nusigyvenusiu Kliaugučiu. Kada toks "istorinis" lapas atsiversdavo, tai jo atvertėjui tarytum nauja žvaigždė suspindėdavo ir jis manė išgelbėjęs jau visą koloniją.

Reikia pasakyti, kad čia minimas "istorikus" beveik visus oficialiai rėmė Lietuvos atstovybės šaliai, todėl už tuos lapus, kurie jau supelėjo lietuvių išeivijos nenaujai, mes ir kaltinam daugiausiai juos — Atstovybę.

Paskutinėmis dienomis pasirodė dar vienas "naujos" istorijos lapas, pavadintas "Išvien", kurio tikslai ir siekiai užsibrėžti: pakelti materialę ir kultūrinę padėtį lietuvių išeivijos tarpe, Argentinoje.

Pasitenkintum tykiu nusišypsoti iš tų visų "istorijos lapų", nes juos Argentinos lietuviai darbininkai pažįsta kaip savo penkis pirštus. Bet kadangi šio paskutinio "istorijos lapo" autorius yra visų mūsų gerbiamas ir jau užtektingai populiarus visoj lietuvių kolonijoje rašytojas, Matas Šalčius, kuris jau kelias mėnesius kaip svečiuojasi "Kolumbo žemėje" ir yra aplankęs net kelias šio kontinento valstybes atvertė mums ir dar vieną "lapą", tai mes gerbiame literatui norim priminti, kad šis istorijos lapas, kuris jo manymu yra naujas ir pirmutinis tos rūšies — klysta.

Šituo pačiu dalyku jau prieš kelis metus tam atgal "pasirūpino", nemažiau tuo laiku kolonijoje gerbiamas konsulas, Skinkis. Jis "kolonizavo" lietuvių, dėdamas visas savo pastangas ir kilniusius tiks-

lus tokiam pat "istorijos lapui", bet dėja, vienas pasiliko Entre Rios provincijoje su užvydėtinais puikiais ūkiu, o kiti, kurie padėjo rašyti tą istorijos lapą, "aukso" raidėmis, liko dabar priversti dideliu juodu brūkšniu perbraukti tuos taip "kilnius" užsimojimus.

Kai kas gali pamanyti, kad mes iš anksto pranašaujam Skinkio likimą, gerb. rašytojui, Šalčiui, bet taip manyti, tai būtų didelė klaidą. Mes norim su šituo visku pasakyti, štai ką: Kaip tik nesivadintų organizatyviai užsimojimai, kaip nesikrikštytų savę jų organizatoriai, jie nepadarys stebuklo ir ne pradės Argentinos lietuviams darbininkams naujos istorijos. Ji jau yra pradėta ir tęsis tik atžymėdama savo lapus tam tikrais etapais, kurių tarpan galima įdėti ir rašytojo Šalčiaus užsimojimą, tik anaipol ne nauju, o gana nudėvėtu — pasenusiu.

Ne istorija daro žmogų, o žmogus istoriją, bet jeigu individas apsilens su gyvenimo vystymosi procesu ir kova už gyvenimą, tai jis liksis uodegoje žmonijos ir istorijos. Ar galima šiandieniniais momentais, kalbėt apie ekonominio būvio pakėlimą nepadalinus žmoniją į klases ir nenagrinėjant tarp jų už pragyvenimą einančias kovas? Ar galima nuspręsti ateitį pavergtosios klases, be išnagrinėjimo pavergėjų (valdančiosios klases) stovio ir galės, kuriame jie randasi ekonominiame žmonijos gyvenime? Ne! Tokiu būdu tie, kurie sakosi: "Nepolitikai", "nepartiniai" tik ekonomistai, verčiant istorinius lapus, darbininkų labui — meluoja. Meluoja arba sąmoningai dirba valdančiosios klases naudai del tam tikro asmeninio išrokavimo. Užtad jie niekuomet negalės įsiterpti į darbininkų klases istoriją, nes jie visuomet stovi ir stovės jos uodegoje...

Tuli Lietuvos intelektualai del vienokių ar kitokių aplinkybių pakliuvę į Argentiną, jaučiasi patyrimu ir protiniais gabumais didesni už tuos, kurie čia veikė arba dar ir dabar veikia lietuvių organizacijose nusistatę. Jie nors "ne viešai", bet savo mintyse išvadina tuos darbuotojus glušais ir mano, kad jis jau surado kolonijos skaudulį, jo priežastį nuo ko jis

prasidėjo ir manas tapt to skaudulio gydytoju... Tai didelė klaidą mūsų miesčioniškame biurokratizme išauklėtų inteligentų. Argi užtenka nuvažiuoti į Cordobos kalnus, įtraukti į plaučius sveiko ir tyro oro, pasigrožėt gražu. mu gamtos, kad vėliau pasakius tūkstančiams, jog ten malonu ir gera?! Anaipol ne!

Pirmučiausiai reikia pasiteiraut kas yra šios šalies valdona, sužinot keno rankose randasi šalies ekonomija ir pamatysim kas ištikrųjų naudojasi šalies gėrybėmis ir turtais; kokioj padėtyje randasi pavergėjai ir padaryti, tada pradėsime studijuoti, kokiu būdu geriau prisitaikys prie gyvenimo aplinkybių toj šalyj, kur mes esame.

Mes puikiai žinom, kad Matui Šalčiui tas visai nerūpi, kaip nerūpėjo ir pirmiesiems kolonijos "kultūrintojams ir kolonizatoriams", nes jis savo "istorijos lape" aiškiausiai pasisako: "Mes esame ištikinę, kad didžia dalimi vaidai tyčiomis keliame Argentinos ir lietuvių priešų, o mažesne dalimi del mūsų inteligentiškesnių išeivių materialinio apsirūpinimo". Kodel "istorikas" kalba pusiau užčiaptomis lūpomis? Kodel jis aiškiai nepasako, kad "Maskvos aukso instiguojami propagandistai ardo lietuvių vienybę; eina prieš Argentiną ir tuo pelnysis sau pragyvenimą?" — Ogi todėl, kad dienos šviesoje nepasirodžius darbininkų klases priešų.

Kalbėt apie "vaidus" lietuvių kolonijoje, neturint omenyje čia gyvuojančių organizacijų ideologinius priešingus visokių plauko "kolonizatorių" (daugiausiai fašistams ir jų užsimaskavusiems agentams), reikštų užginčyti, kad čia yra didesnė dauguma lietuvių išeivijos revoliucinio bei demokratinio nusistatymo. Užginčyt toki dalyką, galėtų tik neišmanėlis arba atviras darbininkų klases priešas, nes lietuvių koloniją sudaro virš 90 nuoš. darbininkai pelnydami sau pragyvenimą, ar tai sunkioj ar lengvojo šalies industrijoj. Jie ekonominiu atžvilgiu tampriai susirišę su visu Argentinos proletariatu, kartu dalyvauja kovose už būvį ir ten auklėja savo klasinį supratimą.

Pasakyt, kad "vaidus" kelia tik Argentinos lietuvių "priešai", reiškia pasakyti, kad kas nesutinka su smetoninės pasiuntinybės politika ir užmaskuota Šalčiaus "apolitika", reiškia tie priešai... Tai ką gi tada jie "kolonizuos" ant pasakiškų praturtėjimo bazių?

Iš savo miklaus linksniavimo Šalčius mums primena jau labai seną patarlę: "Durnas nesupras, o razumnas nieko nesakys"... Bet tuo daro didelę nesąmonę: "Aukšaburnis", kaip jis nesitaikint prie aplinkybių, o vistik pagarbos susilauks tik iš tų, kuriems jie patinka, kad ir į kažin kokią "nekalta" odą įlysdamas. Šiandien darbininko žmogaus sąmonė pakilus nors ant tiek, kad jis jau gali atskirti baltą nuo juodo ir tas labai paprastai išaiškinama: Šalčius atskiria lietuvių darbininkus nuo Argentinos proletariato ir jų kovą už būvį. Nori įskieptinti tautinės neprigulmybės supratimą tuo, se lietuviuose, kurie frigorifikuose ar mairių laužime nieku nesiskiria nuo kričio ar slavo, jei bent odos spalva, bet prapiauta išnaudotojais žaidza parodo vieno. da iš jų kūno, kraujo išsekekima.

Kas gi tie Argentinos ir lietuvių priešai? Ar tie, kurie rašo Argentinos lietuvių darbininkų istorijos lapus kovose už būvį? Ar tie kurie nuo pat pradžių kolonijos įsikūrimo traukia juos nuo tų kovų, skiepdami neprigulmingą gyvenimą toj šalyj, kuri nuo save niekuomet nepriklausė — kurią do roja ir valdo svetimsalių kapitalas per įvairius tuos priešus — pasidavėlius tam kapitalui? Žinoma, kad šie pastarieji, nes jie

Del Trockistu Susaudymo

Kaip jau yra žinoma, Sovietų Sąjungoj tapo sušaudyti trockistiniai teroristai, su Zinovjevu ir Kamenevu priešakyje, kurie planavo įvykdyti baisų terorą prieš Sovietų valdžios vyrus. Bet budri liaudies sargyba, laiku tą visą pastebėjo. Ši retenybės sensacija sudomino viso kapitalistinio pasaulio laikraštinius ir Sovietų Sąjungos priešus, kurie naudojosi ta retenybės proga ir virė įvairias demagogijas. Kiti net drįso pliaukšti, kad Sovietų vadai pasiduoda kapitalistams. Tą patį norėjo pasakyti ir "A. L. Balsas", Mat "demokratai..."

Bet teisinga Sovietų Sąjungos politika ir rimtos spaudos atstovai, kurie sekė šį įvykį ir dalyvavo viešame liaudies teisme, puikiai prirodė, ištisai cituodami kaltinamųjų kalbas, ką patvirtina ir buržuaziniai korespondentai, kad teismas buvo viešas ir kaltinamieji prisipažino, išskeldami visą eilę judošiškių planų prieš Sovietų valdžią. Šis juodas trockinių teroristų užsimojimas prieš darbininkų tėvynę ir jos vadus, dar sykį įrodė, kaip buržuazija seilę varina sunaikinti Socialistinę Respubliką, visokiais būdais stengiasi ir nesigaili tam lėšų, papirkinėt buvusius Sovietų veikėjus, pasidavėlius kaip Zinovjevas, Kamenevas ir kiti, nekalbant jau apie Trockį, kuris remiamas stambiomis kapitalistų sumoms, vado. vauja šiems žudikams.

Daug kas aimanuoja ir daro įvairius spėliojimus, kaip tas galėjo įvykti kad iš žymių Sovietų vadų virto judošiški parduikvai ir susilaukė negarbingos — šuniškos mirties. Bet sekant pasaulinę politiką, o yptingai Sovietų Sąjungos, netenka stebėtis del šių įvykių. Visų pirma reikia žinoti, kad Sovietų Sąjungos Respublikai vadovauja teisinga Komunistų Partija, ir ji yra pirmutinė pasaulyje, kuri begalėstingai išrovė kapita-

lizmo santvarką nuo šeštadalis pasaulio ir vykdo beklasę visuomenės santvarką, kas pasaulio kapitalistams reiškia neištrūkstamą mirtį. Todėl jie jau nuo pat pirmų socializmo įkūrimo dienų, griebiasi įvairių priemonių sutriuškinti jauną Socialistinę Respubliką, bet prieš sargyboj esančią liaudį nudegė nagus. Tuomet griebėsi gudraus teroro priemonės, daryti įvairius sobotazus, papirkinėti nusistovėjusius jaunos Respublikos vadus, kas dalinai jiems pasisėkė. Gudrioms ir gražioms niekšiškomis priemonėmis, sužavėjo karjeros ieškančius elementus, kurie mieliai sutiko pasitarnauti buržuazijai, bet kad staiga nenusimas. kuoti ir turėti geresnes pasekmes, teroristiniai pardavikiški elementai, pavidale Trockio ir kitų, nestojo save vadinę komunistais, kad viduje Partijos galėjus kelti sabotažą, už išardymą darbininkų laimėjimų. Šituos pardavikų manevrus jau nuo tada Sovietų valdžia permatė, kada jie pradėjo nukrypimus ir pravedė aštrią kovą prieš kraipymą Partijos linijos, ko pasekmėje ištrėmė Trockį. Bet kapitalistai susirišę su Trockiū nesigailėjo energijos ir lėšų, nau dojos dar mesustiprėjusios, iš visur puolamos jaunos Socialistinės Respublikos nedatekliais ir per savo pasekėjus iš vidaus kėlė nesantailą, vėliau net ir terorą, pavyzdžiui nužudydami Kirovą.

Manyti, kad sušaudyti buvo ištikimi Komunistų Partijos nariai, kaip jie save vadinosi, būtų didelė kvailystė. Tikras komunistas, matydamas pasaulį žengiantį į šviesią ateitį per Socializmą, nesusižavės buržuazinėmis demagogijomis ir nesieks kvailių aventūrų, o tik pasidavėlis, darbo klases išdavikas sutiks visokių nuduot, kad išpildyti buržuazijos paliepimą, ir tokiais komunizmo apsimetėliais buvo, sušaudyti trockistai. S. T.

TAUTININKŲ KRIMINALIŠKUMAS

Spalio 9 d. laikraštis "Bandera Argentina", kurį leidžia argentinški fašistai, talpina grynai "tautišką - patriotišką" straipsnį prieš lietuvių koloniją. Straipsnis parašytas lietuviškų "tautininkų", po juo pasirašo pažįstami niekšai: Hincas ir Nakutis. Be to, valkata Hincas išdrįsta pasirašyti daktaro titulu, "Dr. Hincas". Minėtas straipsnis perpildytas biauriausiomis melagystėmis ir ne vien prieš padorią, teisingą lietuvių spaudą, bet net ir prieš tuos, kurie tik vakar buvo geriausi jų bandarbininkai, kaip kad atstovybė, Šalčius ir kiti, kurie nėra verti nei populiaros organizacijos, na rio vardo, o išgamos "tautininkai" juos tituluoja komunistais. Kad lietuvių kolonija po tiek daug "tautiškos" demagogijos jau nėra akla patriotė, kaip kad panašūs niekšai nori ją matyti ir, kad lietuviai nėra streiklaužiai bei kiti darbo klases išdavikai, kokiais juos "tautininkai" nori padaryti, tai tas tiesa, tas jiems labai daug apeina, bet kad representuoti visą koloniją ekstremistais ir kokiais tai agentais, kad tuom pakenkus visam populiariui kultūriniam veikimui, tai toks judošiškas Kliaugučio ir kun. Jenuonio darbas, reikia priskaičiuoti prie kriminalystės, nes čia teina demagogija prieš bile kurią partiją bei prieš ideologiją, bet prieš visą lietuvių išeiviją. Nors žinoma, vietinė liaudis "Bandera Argentina" laiko tokių rūšy kaip lietuviai "P. A. Žinias" ir "Svyturį", ir ją niekas neskaito, o jos raštus visada galima pasetbėti kritikuojant vietiniuose populiariuose laikraščiuose, kaip "Noticias Graficas", "Critica" ir kituose. Todėl ir nenuostabu, kad toks šmeižtlapis ir talpina panašias demagogijas prieš mūsų koloniją. Bet faktas aiškiai mums parodo ant kiek dasigvyveno vadinami tautininkai su Kliaugučiu ir "katalikais" su Jenuoniu, kad už negavimą litų liekasi atviris judošiais pardavikais ir kriminalistais, provokuoti visą koloniją del savo asmeniškių geismų ir už tarpusaves piauynes, prie kurių jie patys rungdamiesi dasigvyveno.

Faktas dar sykį parodo, kad panašūs elementai gali parduoti, kad ir tikrą savo tėvą už savo asmeniškus gincus, ką matom vyk. dant kolonijos gastrolierius, pavirtusius didžiausiais niekšais.

Mes visada sakėm ir sakom, kad veskim griežtą kovą prieš minėtų niekšų judošystes. Vyti juos iš visur, kad niekur viešumon negalėtų pasirodyti panašūs elementai, bet artimesni jų sandarbininkai ir vienybės priešai mūsų žygius skaitė kokiais tai manevrais ir todėl šiandien visa kolonija iš parazitinių "tautininkų" susilaukė kriminališkų representacijų, apšaukiant komunistais, ekstremistais ir panašiai.

Jurgis

GRAZI AUKA

Šiomis dienomis "R." administracija gavo iš Comodoro Rivadavios lietuvių del Lietuvos socialinių kalinių \$ 57,50, kuriuos įteikia Draugijai Lietuvos Socialiams Kaliniams Šelpiti.

Pavyzdingas comodoriečių atjautimas savo brolių, Lietuvos kalėjimuose, turėtų būti pavyzdžiu kitoms lietuvių kolonijoms, kurios dar nėra prisidėjusios prie Lietuvos politikinių šelpimo.

(Tas iš 1 pusl.)

tinta nei jokių prasikaltimų, privalejo būt išdeportuota į Argentiną. Deportavimas buvo paskelbtas ir net čia buvo laukiama. Bet iki dabar tas neįvyko ir manoma, kad ambasadorius Carcano yra į tą dalyką įsikibęs, kad išvengtų Buenos Aires gyventojų demonstracijų.

Kada Ispanijoje, viduje baisios karo padėties, paliečiama nors plaukas kokio nebūt argentiniečio, valdžia protestuoja, reikalauja išaiškinimų, grasina diplomatiška intervencija. Ir ką daro Argentinos Užs. Reik. ministerija linkui šių argentiniečių moterų, kurios nepapildė nei jokių prasikaltimų, kurias Brazilijos policija kankina, tyčiojasi ir niekina?

NIEKO NEŽINOMA APIE PRESTES

Apie Luis Carlos Prestes, jau kuris laikas nieko nėra žinoma. Rodos, kad yra sekvestruotas Rio de Janeiro Centralės Policijos Departamente. Pradeda eiti gandai, kad jau yra nužudytas.

Prestes moteris yra išimta iš kailėjimo ir jėga padarytas jai abortas. Dabar turi už tikslą pasiųsti ją Hitleriui, kuris ją apsiimtų nužudyti. Sakoma kad išvengtų demonstracijų pakeliniuose uostuose, mano pergabenti Graf Cepelinu, tiesiai Vokietijon.

Tokia pati laimė laukia ir buvusio Vokietijos Reichstage komunistų deputato, Ewart ir jo žmonos.

SPECIALUS TRIBUNOLAI

Kalinams yra pranešta, kad jie bus teisiami militarinio pobūdžio specialių tribunolų.

Prieš šiuos tribunolus, realybėje, nėra jokio apsigynimo.

KONCENTRACIJOS STOVYKLOS. KATORGA. MIRTIES BAUSMĖ.

Saryšy iš to, kas yra žinoma, bus daug mirties bausmių. Tie, kurie nebus nužudyti, bus pasiųsti į koncentracijos stovyklas. Kalbama apie katorgos vietas, kaip kad salą, Fernando de Noronha ir Clevelandios apylinkę.

Tokios katorgos prilygsta mirčiai, tikslai ilgesniam laikotarpy. Nuo klimato ir ligų masiniai miršta gyventojai ir kurie nemiršta nemiršta trumpu laiku, liekasi visam amžiui nublakšti.

Tokis grąsinimas kabo ant tūkstančių žmonių, kurie sugrūsti Brazilijos kalėjimuose.

Tokia pati laimė yra paskirta ir argentinietėm moterim, Carmen Alfaya de Ghioldi ir Maria Benegas.

Kaliniai iš Brazilijos kalėjimų šaukiasi tarptautinio solidarumo, kaip vienintelės teisybės garantijos. Kaliniai argentiniečiai žino, kad tikslai vieša Argentnos opinija, protestai, demonstracijos, gali juos išgelbėti.

Visose vietose, visais būdais turime skelbti tą, kas vyksta, nes tai yra teisingas privalumas, yra demokratinė prievolė, yra susipratimas ir žmoniškumo jausmas.

SOVIETŲ ARMIJOS MANEVRAI

Minsko srytyje, Sovietinėj Baltarusijoje, Raudonoji Armija rugs. 8 d. pradėjo keturių dienų manevrus, kuriuose dalyvavo virš 30.000 karių. Manevrai vedami vyriausiojo komandanto lietuvio generolo P. Uborevičiaus, kuris yra Sovietų armijos komandierius Baltarusijoje.

Manevruose sutelkta galingos karinio mechanizmo jėgos: traktorių traukiamos kanuolės, tankai, ilgos naujoviškos kanuolės prieš orlaiviams šaudyti, tankai, lėktuvai ir kiti moderniškai įrengimai.

Šiuos svarbiausius iki šiol manevrus stebėjo Sovietų apsigynimo komisaras Kl. L. Vorosilov ir Raudonosios Armijos maršalai Jegorov, Tuchačevskis ir Budionnyj. Kaukazių kariuomenės divizija d. g. J. Stalinui suteikė vardą savo "eilinio garbės kareivio".

Manevrai buvo vedami tokio mis sąlygomis, kaip tikrumoje reikėtų kariauti, jeigu Hitleris užpultų Sovietus.

Manevruojanti armija paskirstyta į dvi dalis — "priešai" ir Sovietų gynėjai. Geriau nutėmę, katrų šūviai kur lekia, tai šoviniai yra užtaisyti chemikalais, duodančiais spalvuotus dūmus. Lėktuvų šovinių dūmai raudoni, tankų geltoni, sunkiosios artilerijos juodi ir lengvosios artilerijos balti.

Miestelių ir kaimų gyventojai labai iškilmingai priėmė atvykstančius manevruot raudonarmiečius, visi išeidami jų pasitikti, mėtydami jiems gėlių vainikus, o drg. Vorosilovą ir kitus maršalus vaisindami saldinais ir vaisiais. Be to, įvairiose vietose žmonės ant kelių ir gatvių pastatė puošnius "bromas" pramatuojantiems šalies gynejam.

Generolas Uborevičius savo kalboje pareiškė:

"Mes pradedame šiuos manevrus, puikiai aprūpinti aukščiausios rūšies savais techniniais įtaisais, pasirengę sumušti ir išvysti."

LIETUVISKAS MITINGAS

13 d. rugsėjo, salione "Jose Verdi", "pažangieji" suruošė mitingą, bet prieš ką? Ogi, galop pasirodė, kad tik prieš "vargšą" Jenu. Ilenį ir jo "liktorių".

Daug buvo kalbėta, daug gražių iliuzijų pasakyta, kad darbo žmogui rodos niekada nereikėtų vargti, kad ir bauriausios kapitalistinės santvarkos, jeigu jis tik nekavotų, o tik turtus krautų. Gražios pasakos. Kalbėtojai visapusiškai dėstė kooperatyvų ir kolonijų reikalingumą, ir vis rado kaltininkus, už jų dar nesudarymą. Labai keista, kad kalbėtojai ne ten ieško tų kaltininkų kur jie yra. Man rodos, kad Lietuvos ats. tovybė, kuri ten nebuvo minima prie tų visų "biaurybių", kas randasi mūsų kolonijoje, yra didžiausia kaltininkė, už išauklėjimą tų aferistinių bandų, maitinant jas didelėmis Lietuvos valstiečių litų sumomis. Čia ir glūdi toji užburta paslaptis, kurios nemato kolonijos "gelbėtojai". Manyti, kad pakeitus Jenulionį arba Kliaugą kokių kitų aferistų, tai tuomet jau bus kolonijoje santarpiška ir puikiau siai vyks vienybė tarpe lietuvių ir tuomet viską sukuršim ir viską turėsime — būtų kvailystė. Kol mūsų kolonijoje bus dykaduonių ir fašistinės Lietuvos agentų, tol vienybės tarpe išievių nebus. O kol egzistuos toji barbariška kapitalizmo išnaudojimo sistema, tol mes ateiviai arba vietiniai kooperacijoms, kolonijoms bei kitais išmis lais sau būvio nepagerinsim.

Kooperacijos, kolonijos ir kiti kolektyvūs sugyvenimai bus galima įsteigti tik tada, kuomet stambus kapitalistas bus pažabotas ir valdžios organai teiks tam privilegijas.

bile priešą, nežiūrint kaip jis būtų skaitlingas, kuris tik drįstų užpulti mūsų tėvynę."

SOVIETŲ AVIACIJA

Ivykia Sovietų kariuomenės manevrai parodė milžinišką Sovietų karo jėgą ir neužgincijamą aviacijos progresą, per paskutinius metus. Laikė manevrų orlaiviai pernešė 5200 kareivių ir nuleido juos su 2200 parašiutų už fronto linijos, priešui iš užpakalio. Kas parodo, kad darbininkų tėvynė pilniausiai prisirengus atremti, kad ir didžiausius imperialistų puolimus, kuriuos Vokietijos fašistai ir Japonijos militaristai ruošia visu smarkumu, kad išprovokuot karą prieš Sovietų Sąjungą.

VANDENS JĖGŲ MANEVRAI BALTIJOS JŪROJ

Sovietų Sąjungos vandens jėgų manevrai, įvykę Baltijos jūroje, parodė, kad aviacija lošia svarbiausią rolę. Pirm negu pradėdant artilerijos bombardavimus aviacija paleido debesius dūmų tarp manevruojančių pusių ir bombardavo "priešus". "Raudonoji" pusė nugalėjo "mėlynąją". Manevrai parodė, kad svarbiausias faktorius yra, tai aviacija ir laivų smarkumas.

MASKVA. — Pereitą mėnesį, pasibaigus Sovietų Sąjungos, Tolyimų Rytų kariuomenės manevrams, maršuojant skaitlingoms karinėms jėgoms, Rytų sryties vadas, generolas Blucher, kalbėdamas į kareivius ir karininkus pareiškė, kad manevrai turėjo geriausius pasisėkimus ir, kad Raudonosios Armijos technika ir strategija visuomet gerėja.

Generolas Fedko, antros grupės vadas, pareiškė, kad Tolyimų Rytų rubežiai yra gerai apsaugojami.

Nėra abejones, kad jeigu Japonijos militaristai bandytų kiškį savo koją į Sovietų teritoriją gautų netikėtą smūgį.

O kad apginti koloniją nuo nepageidaujamų parazitų, kurie sukelė nesantaiską, panašūs mitingai turėtų būti ruošiami bendrai, visų demokratinių organizacijų ir ne prieš vien Jenulionį, bet prieš visus mūsų kolonijos parazitus ir fašistinės Lietuvos atstovus, kurie kiršina vienus prieš kitus, naudodami bereikalingai Lietuvos liaudies pinigus orgijų kėlimams.

Panašūs mitingai turėtų pasisakyti už Lietuvos liaudies laisvę, kurią fašistiniai tautininkai turi pasiglemžę ir tik saujele savo išrinktųjų ja naudojasi. Turėtų būti sudaromi vienybės komitetai del vieningo kolonijos veikimo, kaip kad buvo manoma siekti per šauktą lietuvių organizacijų suvažiavimą, kuris dėka "vienybės troškiejų" liko sutrukdytas.

Bet "vienybės troškiejai" ir kolonijos "gelbėtojai" to visos rodos nesupranta ir bile teisingesnį rimtų masinių organizacijų žygį skaito valdžios "griovimu" ir ignoroja visą pažangų vienybės darbą, piršdami kas jiems ir jų kišeniams sveika. Minėtam mitinge "Susivienijimo" pirmininkas, J. Grigaitis, teisingai pasakė: "Tol negalime namų pradėti statyti, kol dar medžiai miške." Iš tikrųjų, ir kurgi tos galimybės kolonijoms, vienybėms ir kitiems draugiškiems sugyvenimams, kuomet darbo "iniciatoriai" įklimpia į provokacijų pelkęs, kuriose atstovybė su Jenulioniu ir Kliaugu vanojasi del litų nepasidalinimo. O p. p. Šalčius ir Ozinskas kalbėdami apie kolonijos parazitus, bando apginti atstovybę ir bijo pasisakyti prieš aferistiskus tautininkus, viską versdami ant "vargšo" Jenulionio.

"PERDAUG" LAIKRAŠČIŲ

Atsiradus porai naujų laikraščių tenka išgirsti nekuriuos aimuojant, būk tai "perdaug laikraščių". Tiesa, negalima skustis. Ne taip jau skaitlingoj lietuvių kolonijoje turime net 9 laikraščius, savaitinius, dvisavaitinius ir mėnesinius, bet manyti, kad jau jų perdaug yra, būtų didelė klaida. Kad jie ne visi yra naudingi kolonijai ir geriau, kad jų nebūtų, tai tas tiesa. Reikia žinoti, kad apšvietai, kultūrai ir mokslui nėra ribų, todėl sąmoningų, pažangių ir mokslinių laikraščių niekuomet negali būti perdaug, jeigu tik yra kas juos leidžia. Bet mūsų lietuvių kolonijoje į tai mažai domės tekrepiama ir veik didesnė dalis išeinančių laikraščių, kaip kad "P. A. žinios", "Švyturys" ir kiti, tarnauja asmeniškiesiems ginčams ir individualiams pasipelnymams, o pažanga bei apšvietas antrojo eilės pas juos laikoma, todėl ir yra

manoma, kad perdaug laikraščių. Mes stojame už ko daugiausia pažangios, mokslinės, demokratinės literatūros ir sveikiname kiekvieną tos sryties žygį, kuris nebus naudojamas karjeristiniams, asmeniškiesiems tikslams, arba taikomas prieš demokratiją, už palikymą supuvusios vergiškos kapitalizmo sistemos bei religinių burčių. Mes komunistai netrokštame, kad visa spauda būtų grynai komunistinė, ten kur dar viešpatauja kapitalizmas ir religinės dogmos. Todėl, mes pasisakome ir remiam visą pažangiąją, demokratinę, politarią spaudą, kuri tik tarnauja mokslui, apšvietai ir kultūrai ir negailestingai kritikuoja visus tuos šmeištapius, kurie klaidina visuomenę ir temdo jos protą supuvusiu "patriotizmu", pasitarnaujant kapitalizmui ir fašistiniams budeliams.

Komunistas

DARBO BEIEŠKANT

Sužinojęs, kad priima darbininkus į geležies fabriką "Britanico" nuėjau ir aš su draugu pasiteirauti. (Tai buvo 25 d. rugpjūčio).

Nepasiekus fabriko pamatėme būrius policijos ir kelis kamionus gazų komandos. Policija puldinėjo prie kiekvieno praeinančio žmogaus, o ugnegesiai su vandeniu liejo kiekvieną, kuris tik ten pasimaišė.

Ant gatvių Centenera, Coronel Roca ir Saenz sustabdė visą judėjimą, nes ten buvo puolami tekstilės fabriko "Gratry" darbininkai, kad juos išmėtyti iš butų (nes minimi darbininkai gyveno įmonės name). Darbininkai, po keturių mėnesių kovingo streiko, per kurį išmoko gerai kovoti su streik lauziais ir įmonės papirkta policija — nepasidavė. Nėjo iš butų ir įsijartinančius policininkus mėtė plytgaliais bei pagaliais, neduodami išmesti savo daiktų. Policija pradėjo į namus mėtyti gazines bombas. Vaikai matydami savo tėvus motinas bei brolius grumiantis su policija, sukėlė didžiausią riksmą, kurį išgirdę apylinkės gyventojai, būriais skubinosi bėgti žiūrėti, tuomet policija pradėjo šaudyti. Ir mudu su draugu matydami tokį policijos žvėriškumą negalėjome pernešti pykčio ir pradėjome artintis prie namų, kurie buvo policijos atakuojami.

Policijai ir šnipai būriais areštavo žmones ir kamionais gabeno į komisariją. Ta pati "laimė" teko

ir mudviem. Komisarijoje matėme daug apdaužytų ir sužeistų. Tai vis buvo "Gratry" darbininkai, kurie kovojo už didesnį duonos kėsni ir savo teises.

5 val. ryto pradėjo vėžti į ligoninę o kitus į policijos Departamentą. Departamente išardė ir privertė pasirašyti ant tuščių blankų. Man pasakius, kad aš jau pasirašiau po protokolu, valdininkas kaip pagedęs šuo šoko ant manęs sakydamas, kad čia nesirašysi, pasirašysi Specialėj Sekcijoj. Kadangi buvo pasirašę kiti, tai ir aš pasirašiau ant aštuonių blankų. Po tam tapom išvežti į Villa Devoto kalėjimą.

Villa Devote suradom ir daugiau idejos draugų. Dešimtame kvadre, kuriame ir man prisijei išbūti 10 dienų, didžiausia betvarė; politiniai sumaišyti su kriminaliniais, su vagimis. Vagys viską vagia, kas tik papuola po jų akių, labiausia tai maistas, kurį prišaučia Raudonoji Pagelba. Politinių kalinių radosi 10-tame kvadre 38 draugai, iš jų 7 buvo pasikirti išdeportavimui į Europos fašistinių valdžių nagus.

Visi darbininkai privalome vienyti stipriais organizaciniais ryšiais ir kovoti už savo teises ir taip pat už paliausavimą visų socialių kalinių. Už panaikinimą deportavimo įstatymo, 4144, ir pilnas teises darbininkų streikams. Tik bendromis jėgomis galėsime išreikalauti sau pagerinimus.

Šturmas

VĖL KOLONIZACIJA

Dar nesenai mūsų kolonija persirgo ta karštligė, kurią "sukūrė" Daukantas, apvažiavę Argentinos teritoriją "kolonijos" reikalu. Dar vėl išnaudo viskas gimdoma, rašoma, planuojama. Tik gaila, kad nedaroma.

Mano nuomone, sukurti lietuvišką koloniją Argentinoj, gražus ir naudingas tikslas, bet reikia apsižiūrėti ar yra tam sąlygos ir, ar nuo ten, iš kur reikia tas pradėdama ugdyti. Nekalbant apie smulkmenišką kolonizacijos įgyvendinimą, reikia skaitytis su pačiu

Panaši minėtų ponų taktika mums aiškiai pasako, kad jie norėdami nurungti Jenulionį su Kliaugu ir pasitaisyti sau šiltą vietą prie atstovybės, todėl tik ir ruošia panašius mitingus.

M. Šalčius jau gavo vietą prie atstovybės organo "Išvien", o O. Žinskas irgi kai ko tikisi už tokią gudrią demagogiją ir gražią atstovybės reprezentaciją, pastatant juos nekaltais avinėliais, už einamas mūsų kolonijoj rietenas ir bereikalingą litų eikvojimą juodiems darbams.

Mitingo dalyvis S.

Urugvajiečių "DARBAS"

Sudarius tampsresnius ryšius tarp Argentinos ir Urugvajaus lietuvių organizacijų, pradėjome punktualiai gauti urugvajiečių dvi savaitraštį "Darbas", kuriame teisingai atspindi Urugvajaus lietuvių gyvenimą, jų veiklą ir kovą, taip pat telpa naudingų žinių ir straipsnių apie pasaulio ir Lietuvos darbininkų kovas.

Patariame visiems susipažinti su urugvajiečių pažangesniu veikimu ir jų literatūra. "Darbas" galima gauti pas visus "Rytojaus" platintojus ir organizacijų narius. Tiesiog užsiprenumeruoti, kainuoja metams tik vienas urug. pesas, pusei metų 50 urug. cent.

Antrašas:

Casilla de Correo 865, Montevideo.

gerovę bando įtikinti visus, kad mums lietuviams neturi rūpėti vi. suomeniniai reikalai, šalies politinė bei ekonominė padėtis, sako — mes esam ūkininkai, ativiai, nepažįstam vietinių sąlygų ir nesirūpinkim politika, o tik žiūrėkim, kad kruvinu prakaitu uždirbtume sau duoną ir užsitikrintume savo rytojų. — Gražūs posakiai, tik gaila, kad tie ponai, kurie tą visą perša, nenor kruvinu prakaitu sau duonos užsidirbti, o tik kitiems tą siūlo.

Mums ateiviams turi rūpėti vietinė šalies padėtis, net daugiau negu vietiniams, todėl, kad nuo šalies politinės ir ekonominės santvarkos priklauso mūsų gyvenimas ir mūsų ateitis. Jeigu šalies politika varžo darbo žmogaus teises gyventi ir teikia didžiausias lengvatas ir teises kapitalistams, šalį eksplotuoti ir viską monopolizuoti, kad nei pirkti nei parduoti negalima nedavus kapitalistui pasipelninti, nes per jo rankas turi viskas pereiti, jis visko valdovas. Jis rankose transportas, elevatoriai ir visa tarptautinė prekyba, tai kaip gi darbo žmogus, smulkus kolonistas — ūkininkas, gali išsi. versti, ir kaip gi jam tas negal rūti. Kadangi ant jo sprando tas viskas guli. Turint tą visą omenyje, negalime atsilikti nuo visuomeninio veikimo už būvį, už darbo žmogaus teises. Ir mes būdami ateiviais, didžiojoje darbininkais, kurie padedam kurti šią šalį ir kad iš jos turėt sau pragyvenimą ir, kaip gi mums negali rūpėti tas pats, kas rūpi vietiniams darbininkams.

Argi mums mažiau išnaudoja, ar mes neverti savo uždabio, ar ba mes galim būt streikaučiai, jeigu vietiniai reikalauja darbo žmogui pagerinimų, tai mes turim tylėt ir pasitenkinti tais trupiniais, kuriuos mums numes kapitalistai?

Ne, to mes negalim dasileisti, kad likti darbo klasės išdavikais ir nekavot bendrai už būvį; manant, kad mes ryt jau būsime bagoti. Darbo žmogaus pareiga dirbti ir reikalauti už savo darbo vaisius atlyginimą, nežiūrint kur jis gyvena ir kokioj srytyj dirba. O jeigu mums kolonijos "globėjai" perša kolonizaciją tuo tikslu, kad mus alkanus numarint iliuzijoms ir "laiminga ateicia", tai mes į tai nekreipkime dėmes, bet tęsim kovą už demokratiją, už socialę apdraudą ir už panaikinimą kapitalizmo sistemos. Tik tuomet mums bus privilegijos ir sąlygos steigti kolonijas kai nebus kapitalizmo monopolio ant visuomenės turtų ir darbo žmogaus rankų.

E. Tumėnas

PARAMA "RYTOJUI"

26 kuop. III Rajono aukų \$ 2,00; už "R." bonus iš 27 kuop. \$ 1,60; V. S-mas pren. ir aukų \$ 5,00; 9 kuop. aukų \$ 1,00; 1 kuop. aukų \$ 3,00; ant aukų lapo No. 6, \$ 2,05.

"R." administracija

Respublikiečiai Veda Ofensyva Visais Frontais

Paskutiniuoju laiku Ispanijos Populiario Fronto valdžios pozicijos žymiai pagerėjo ir respublikiečiai visais frontais veda ofensivą.

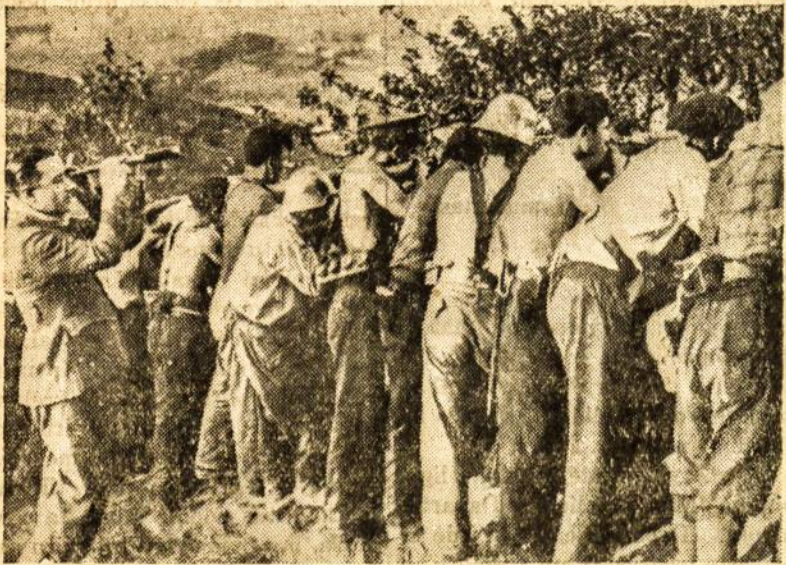
Šiauriniame fronte, kur yra svarbesnieji punktai respublikiečiai žymiai sustiprino savo pozicijas ir sukilėliai matydami pavojų savo generalinį štabą perkėlė į saugesnę vietą — Salamančą. Generalis sukilėlių štabas nuo pat revoliucijos pradžio buvo mieste Burgos. Iš tenai jų radio stotis kasdien leido fantastines žinias apie

jau visiškai baigiami išmušti iš Oviedo, kituose frontuose irgi laimi laimiai.

Populiario Fronto valdžios jėgos paėmė italų transportą, kuris vežė ginklus sukilėliams ir atimtus ginklus naudoja prieš reaccionierius.

Viduržemio jūroje respublikiečių submarinai nuskandino sukilėlių transporto laivus, kuriuose vežė mūrus iš Ceutos į Algecirą.

Demokratinė jėgų pozicijos

sukilėlių laimėjimus ir Respublikos valdžios jėgų pralaimėjimus, bet dabar matosi, kad iš tų „didelių“ sukilėlių laimėjimų buvo fašistų pralaimėjimai.

Asturijos kasėjai veda didvyriškus mūšius. Jau užėmė trečią dalį Oviedo, kur sukilėliai su pardavė ku Aranda, yra įsistiprinę. Paskutinės žinios sako, kad sukilėliai

diena iš dienos stiprėja, ūpas masės didėja, tūkstančiai naujų kovotojų stoja į milicijos eiles, kad savo jėgomis tiesioginiai prisidėtų prie fašistų nugalėjimo.

Parama Ispanijos kovojančiai liaudžiai privalo didėti. Visi priešfašistinio nusistatymo žmonės privalome visais galimais būdais remti juos.

Hitlerio Pareiskimas Apie Kara Su Bolševizmu

Niurnberge parado metu Hitleris buvo prisitęsęs prie tribūnos užsienių korespondentų, su kuriais jis pakalbėjo. Ta proga „Pari Soir“ kor. žulis Sorveinas paklausė Hitlerį apie Prancūzijos SSSR paktą ir karą. Hitleris taip atsakė:

„Aš nekaltėju apie galimo karo datą, nepareiškiu ir reikalavimų dėl Prancūzijos — SSSR pakto, bet mes, vokiški nacionalistai, save laikome geriausiais euro-

piečiais ir jeigu reikės pradėti su bolševizmu karą, mes tai padarysim, kad išgelbėtum Europos civilizaciją.

P. Tabui teigia, kad Hitleris, baigdamas kongrese kalbą, turėjęs padaryti rimtų politinių pareiškimų apie tai, kad Vokietija siūlant Lietuvai ir Čekoslovakijai nepuolimo paktus; kad ji nedalyvaus Lokarno konferencijoje, jeigu Prancūzija nepanaikins pakto su SSSR. Tačiau Papenas ir Neuras nuo to Hitlerį atkalbėjo.

Paryžių didelį išpuolį padaręs Osteno Čemberleno pareiškimas, kad Anglijos pareiga išgelbėti Europą nuo slavų karo su teutonais. Ligi Kalėdų esą būtina sustiprinti Europoje taiką.

REAKCIJA NAIKINA

SUSISIEKIMA

Paryžiuje, kur valdo Populiaris Frontas, panaikintas paskutinis tranvijas, kuris cirkuliavo gatvėse. 1 d. rugsėjo, vidunaktį, padarė paskutinę savo kelionę 8. tos linijos tranvijas, kuris jungė Rytų stotį su Mantrouge ir tuojaus po to, puikus autobusas pradėjo keleivių transportą toje pačioje linijoje.

Čionai, kur reakcija gauna dirvą, yra atvirkščiai, jau patvirtas įstatymas, panaikinantis kolektyvius autus ir autobusus ir atstatoma netikusis tranvijų susisiekimas.

Reikalinga įsigilinti į šiuos taip reikšmingus įvykius...

Skaityk 422197
platink ir remk
"RYTOJUS"

REAKCIONIERIŲ PUOLIMAS

Imonės, privalančios apmokėti išmetamiems darbininkams ir valdininkams kompensaciją, pasileido visu smarkumu pulti 11.729 įstatymą, kad pamažu panaikins jo suteikiamą darbininkams naudą ir ant galo anuliuojant patį įstatymą. Galingų jėgų interesai sukausi aplink šį dalyką. Tą galim aiškiai pamatyti propagandos išplėtime, gatviniuose plakatuose, kuriais „Pro Reforminis Komitetas“ išlipino gatves, laikraščių špalto, teisiniuose sprendimuose ir

dabar valdžios projekte, kurį pasiuntė Kongresui.

Reakcija negali dąsileisti, kad įstatymas proteguotų darbininkų ir valdininkų reikalus ir sulaikytų, kad po daugelio darbo metų negalėtų išmesti iš darbo gatvės, kaip netikusius daiktus. Ir kaip matome, reakcija daro viską, kad apturėti savo niekšiškus užsimojimus.

Darbo masių judėjimas irgi vystosi visu smarkumu ir reikia jį visais galimais būdais remti.

Gelbekime Kalinius

Ketvirtą spalį įvyko KLSKS. persiorganizavimo susirinkimas, kuriame dalyvavo gražūs skaičiai laisvę mylinčių žmonių ir priėjo prie susitarimo sudaryti plačią Draugiją Lietuvos Socialiniams Kaliniams šelpti ant grynai demokratinio pamato už gelbėjimą Lietuvos socialinių kalinių. [Draugiją gali stoti visų pažiūrų žmonės, sumokėdami \$0.50 mėnesinį mokestį, kaip nuolatinę paramą kaliniams.

Žinant šiandieninį persekiojimą Lietuvoje, netenka abejoti, kad ten kalinių ne šimtai, bet tūkstančiai kalinama už kovojimą prieš fašizmą ir gerasnį gyvenimą, už demokratiją. Todel tokios organizacijos veikimas turi apeiti kiekvienam doram lietuviui ir kiekvienas privalo prisidėti nors maža au ka prie šio gelbėjimo savo tautei.

Visais draugijos reikalais galima kreiptis: c.Callao 638, Bs.As. Draugijos Narys.

NAUJAS REAKCIONIERIŲ ISTATYMAS

San Juan provincijos vadžia patvirtino komunizmą persekiojantį įstatymą.

Tuojaus po minimo įstatymo užtvirtinimo, sulyg gubernatoriaus įsakymo, policija pradėjo masiniai areštuoti apkaltintus arba įtariamus komunizme asmenis ir sustatinti jiems protokolus.

Po kelių deinių, paleidžiant areštuotus piliečius, kiekvienam buvo pastebima, kad jeigu bus sulaikyti kokiam nors kairiųjų mitinge, bus patraukti po teismu arba pasiųsti į Buenos Aires.

Iš šito matome, kad konservatorinė San Juan provincijos valdžia, griebiasi žiauriausių būdų prieš jai priešingo nusistatymo žmones, įvesdama įstatymus, kad galėjus legaliu būdu bausti ilgiems metams kalėjimu. Šiuo įstatymu, netik komunizmus jau persekioja, bet ir kitų partijų narius, net radi kalus, primetant jiems komunizmą. Pav. Alberto Fragueiro, radikalų partijos organo „La Reforma“ direktorius turėjo apeisti provinciją sulyg policijos reikalavimu.

TUBERKULOZO BACILŲ PLETIMASIS

Daktaras Escudero paskelbė sensacingo pobūdžio pranešimą, atsižvelgiant į Buenos Aires visuomenę, naudojancią pieną, kurio 50 nuoš. yra užteršta Kock bacilomis. Taip pat užtikrina, kad pasteurizacija nevykdoma, ir yra tik priekabė, kad paimti 5 c. nuo kiekvieno litro pieno.

Nežiūrint šio dalyko pavojingumo nieko nepadaryta jo pataisyti. Absoliutiškai nieko. Nei Muničipalitetas nei valdžia nesiima skubių priemonių, kurių reikalauja taip baisi padėtis.

Tai yra reakcija! Reakcija nėra vien tik užgniaužimui viešųjų laisvių, bet netiesioginė galingų trustų ir kapitalistinio monopolio rėmėja.

LIAUDIS PRIEŠ FAŠISTUS

LONDONAS. — Vadovaujamis Oswald Mosley fašistai ruošė demonstraciją, kuri turėjo susikcentruoti Royal Mint ir Minorien street. Puse valandos pirm demonstracijai prasidedant įvyko smarkus susirėmimas tarp fašistų ir Londono gyventojų, kurie nekenčia mėlynmarškinų, kuriuos pama tē atvažiuojant į koncentracijos vietą, apipintais spigluotomis vielomis automobiliais ir sunkvežimiais. Didžiulė demokratinė žmo-

nių, inirtusi, minia, pralaužusi policijos sargybą, pradėjo atakuoti fašistus. Susirėmime yra daug sužeistų. Ant galo fašistų vadai pajijojo ir pasitarė su policijos vadais suspendavo demonstraciją.

Tai dar vienas pavyzdys, parodantis, kaip darbo žmonės nekenčia kruvino fašizmo, karo ir priepaudo kaltininko ir yra griežtai nusistatę prieš jį kovoti.

MAZIUKAS KLAUSO DIDELIO

San Salvador, Centralinės Amerikos respublika, kurioje viešpatauja militar fašistų valdžia, kuri pilniausiai klauso Mussolinio įsakymų ir kad tas tiesa, galima persitikrinti iš šio straipsnelio, tilpusio „La Prensa“, Argentinos respublikos organe. Straipsnelis sako sekantį: „Italijos valdžia yra prašiusi Salvador valdžią, kad uždraustų perstatymą filmos „Give us this night“ (šioji naktis yra mūsų), nusprendžiant netikusia dėl jos tautos. To pasekmėje S. Salvador valdžia davė įsakymą, kad minima filmą nebūtų rodoma šalyje.“ Šis mažosios tautos paklūsumas, kurios priešakyje yra fašistas generolas, parodo, kaip maziukas klauso didelio. Nereikia užmiršti, kad San Salvador Respublika buvo vienintelė pasaulyje, kuri pripažino Mančukuo! Galimas daiktas, kad taip pat vienintelė kuri pripažins Etiopijos užkariavimą!

BOLIVIJOS FINANSAI

BANKROTE

Viena telegrama iš Bolivijos sako sekančiai: „Bolivijos bankrotas pasiekė aukščiausio laipsnio“ ir ant galo pažymi, kad svaras sterlingų pasiekė 220 boliviškų pesų vertę! Prieš Chaco Boreal karą svaras vertė buvo 12,50 bol. pesų. Matome skirtumą! 24 kartai brangesnis. Tai vis imperialistinio karo vaisiai...

KOMUNISTAI NORI JUNGTI SU KATALIKAIS

Prancūzų komunistų vadas Torezas Paryžiaus priemiesty Sen Deni pasakė didelę kalbą, kurioje pabrėžė reikalingumą sudaryti prancūzų frontą.

—Prancūzų frontas,—pareiškė Torezas,—turi vadovautis trimis svarbiausiais reikalavimais: įstatymų gerbimas, nacionalinis taupumas ir krašto saugumas. Komunistai yra pasiriję ištieti ranką ir katalikų darbininkams. Mes sakome jiems: „Tikėkite į Dievą — tai jūsų reikalas, bet paspauskite mums ranką“.

ALESSANDRI SEKA

VARGO PEDOMIS

Čilės prezidentas, Alessandri įvykdė rinkimus Atacamoj ir Coquimbo, kurie buvo labai panašūs į Buenos Aires provincijos rinkimus. Apie tai laikraštis „La Opinión“ sako: Čilės Populiaris Frontas išneša: 1) Griežtai protestuoja prieš apgavystes, kurias visokeriopaipare mē policijos vyresnybė, kleras ir tarptautinis kapitalizmas. 2) Viešai pastebi priruoštą valstybės perversmą, iš pusės dešiniųjų prieš čilėnų liaudį, su tikslu įvesti fašizmą. Nerandant galimybės išristi krizį ir liaudies badą, Alessandri lygiai kaip ir Vargas, atiduoda savo šalį tarptautiniams finansistams. Ši rolė visur atiduodama „dideliems patoritams.“

LA PASIONARIA REIKAUJA PARDAVIKAMS BAUSMĖS

MADRIDAS. — Komunistų deputatė, Dolores Ibarruri, yra šalininkė kad valdžia griebtūsi griežtų priemonių dėliai išvengimo suokalininkų susirinkimų viešuose namuose, kaip kad įvyko kelioms dienoms pirmiau Nacionalės Bibliotekos rūmuose. Sargy su tuo pasakė: „Privalome išrauti su šaknimis pardavystės augalą.“

BAUDZIA MIRTIMI KOMUNISTUS

HAMBURGAS. — Išimties Tribunalas, teisė kelis komunistus, apkaltintus politiniuose susirėmimuose, kuriuose žuvo policijos majoras. Vienas iš apkaltintų, Adolf Scheifel, nusmerktas mirti; Willy Masuth ir Walter Washilevski po 15 metų kalėjimo, Willy Baring, 10 metų kalėjimo.

SUARESTAVO DAUG FAŠISTŲ

PARYŽIUS. — Šio miesto fašistai, kaip ir visur kitur, yra nusistatę provokuoti demokratinę jėgų demonstracijas ir mitingus, tuo iššaukiant kraujo praliejimus. 4 d. spalio Francijos fašistų „Ugnies Kryžius“ su pulkininku De La Roque priešakyje sušaukė savo narius, kad padaryti kontrademonstraciją, Populiario Fronto didžiuliam mitingui, įvykusiame Pare des Princes.

Populiario Fronto valdžios policija ir rezervas užėmė strateginius punktus ir išvaikė triukšmą, darius, suareštuojant jų šešis šimtus.

MEKSIKONAI PIRMUTINIAI

Meksika, idomi ir didvyriška. Tenai nediskusuojama, bet vykdoma. Meksikiečiai yra pasižymėję savo veiklumu. Todel generolo Cardenas valdžia staigiai, be ilgų diskusijų pasiuntė Ispanijos valdžiai tūkstančius šautuvų ir amunicijos, laivu Magallanes, šitas privalo būti, ne tikai Pietų Amerikos valdžių moralis privalumas, bet ir respublikoniškų idealų užlaikymas. Bet ko galima laukti iš valdžių, kurios paėmė galią su pagelba apgavysčių ir yra palicijų palaikomos, kaip kad Argentina, Brazilija ir Čilė? Nors Meksika gelbi amerikoniško kontinento prestižą. Aišku, kaip ir kitose atėjuose, turėjo būti meksikonai!..

„R.“ PLATINTOJAMS IR

REMEJAMS

Pakartotinai prašom atsiskaityti su „R.“ paramos bonais ir likusius gražinti.

Kad „R.“ punktualiai išeitų stenkimės jo daugiau išparduoti, o už išparduotą ko greičiausia atsilyginti.

„R.“ administracija

21 d. Spalio spaustuvių darbininkai iš-eina generalin streikai. Lietuviai, pareiškime jiems solidarumą!